

Hodnocení bakalářské práce Ondřeje Palána Karlovy Vary očima Zdeňka Šmída a Adolfa Branalda.

V Úvodu autor naznačuje, že „fenomén“ Karlovy Vary zajímá a zaměstnává badatele, historiky i spisovatele již téměř čtyři sta let, on sám tématem své práce učinil porovnání textů, jejichž „zrození“ od sebe dělí téměř čtyři desetiletí (1963 – 1999), připomenut i zcela odlišný kulturně politický kontext i rozdílný tvůrčí profil obou obdivovatelů západočeského lázeňského skvostu – Adolfa Branalda a Zdeňka Šmída. Oba autoři jsou představeni ve výstižné zkratce, zmíněno také, že Promenáda s jelenem i Mé staré dobré Vary patří v kontextu jejich ostatních textů k méně známým.

Významnou úlohu v práci zaujímá formulování a vymezení samotného „fenoménu“ Karlových Varů, města magické atmosféry, architektonického „sletu dortů“, obdivovaného a zbožňovaného v historii (i zcela nedávno), i města, jehož přítomnost i nedaleká budoucnost je vnímána a očekávána s rozpaky, nedůvěrou a obavami; autor coby regionální patriot citlivě a intenzivně vnímá výjimečnost i nebezpečí ohrožení tohoto výjimečného genia loci; ostatně na jistý posun ve vnímání města upozorňuje i při samotné komparaci.

Výstižně je přiblížen odlišný kulturně politický kontext, v němž obě knížky vznikaly: Branald, „novinář lidských osudů“, psal Promenádu s jelenem na počátku šedesátých let a v atmosféře adorace „prostého“ člověka přibližuje lázně zejména pohledy zdola a zevnitř, Šmíd, na přelomu tisíciletí již dostatečně „poučen“, vidí Vary podstatně méně optimisticky také jako směs ruských voňavek, okázalého přepychu a cizoty, jako město „odčeštěné“.

Důležité je porovnání a postižení tvůrčích typů obou spisovatelů: u obou autor shledává enormní znalosti zákulisí i „podpalubí“ města; zatímco Branald v duchu poetiky všedního dne přibližuje minulost i přítomnost prostřednictvím rozhovorů s obyvateli, cizinci či turisty a také množstvím vypravěčských variant (monology, dialogy, vzpomínky pamětníků, nejednou fiktivních), Šmíd píše průvodce, ale zároveň i realizuje vlastní tvůrčí ambice a přidává vědomosti historika i zkušenosti dlouholetého obyvatele města. Oba se setkávají nad společnými událostmi (českoněmecká historie, filmový festival, architektonické skvosty, proslulé osobnosti nebo rody, okouzující okolí města), oba nabízejí šíři kompozičních postupů, jazykových prostředků, jeden více reportér, publicista až beletrista, druhý spíše „odlehčující“, naučně popularizující historik.

Autor v práci předkládá nejen velmi kvalitní porovnání obou analyzovaných textů, ale také vlastní citlivý pohled „přímého účastníka“.

Práci doporučuji k obhajobě a přes drobné nedostatky pravopisné (s. 5, 17, 33) navrhuji hodnotit jako výbornou.

V Plzni 3. 5. 2014

Jiří Staněk

